

Mál nr. 228/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Takmörkun ábyrgðar vátryggingafélags. Stórkostlegt gáleysi.

Gögn.

1. Málskot dags. 19. júní 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 9. júlí 2024.

Málsatvik.

Samkvæmt fyrirbyggjandi lögregluskýrslu varð árekstur á gatnamótum Snorrabrautar og Grettisgötu þann 18. september 2023 milli bifreiðarinnar A og vélknúna hlaupahjólsins B sem M ók. Lögreglumaður var vitni að árekstrinum og lýsir atvikum í skýrslu sinni á þann veg að lögreglubifreiðin hafi verið kyrrstæð á hægri akrein Snorrabrautar við gangbrautarljósin. Röð af ökutækjum hafði myndast frá gatnamótum Snorrabrautar og Laugavegs þar sem rautt ljós var á umferðarljósum um Snorrabraut gagnvart Laugavegi. Náði sú röð yfir Grettisgötu. Tvær akreinar eru um Snorrabraut til norðurs. Veitti lögreglumaðurinn M athygli þar sem hann stóð við gönguljós á austurhluta Snorrabrautar og virtist vera að undirbúa sig undir að fara yfir gangbrautina á leið til vesturs. Skömmu eftir að lögreglubifreiðin stöðvar vegna umferðar við gangbrautarljósin lagði M af stað á hlaupahjólinu yfir akbrautina. Í sömu mund og hann fór yfir á vinstri akrein var bifreiðinni A ekið til norðurs með þeim afleiðingum að M lendir utan í hægri hlið bifreiðarinnar. Rautt ljós logaði fyrir umferð gangandi um gangbrautina og grænt ljós logaði fyrir umferð ökutækja um Snorrabraut. Hefur M gert kröfu um bætur fyrir líkamstjón sitt úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A á grundvelli hinnar hlutlægu bótareglu 1. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019. V hefur samþykkt bótaskyldu en skerðir bætur um 1/3 hluta með vísan til þess að M hafi valdið umferðarslysnu af stórkostlegu gáleysi þar sem M ók hlaupahjólinu yfir gangbrautina gegn rauðu ljósi. M mótmælir afstöðu V og vísar til þess að á slysdegi hafi umferð verið mikil og hæg og sjónarhorn M á vinstri akreininni hafi verið skert bæði vegna umferðar og staðsetningu lögreglubifreiðarinnar. Í ljósi þess verði það ekki talið óforsvaranlegt að M hafi metið það óhætt að fara yfir gangbrautina þar sem bifreiðin næst honum hafði stöðvað til að hleypa honum yfir. Vísar M til dóma Hæstaréttar í málum 293/2015 og 370/2005 máli sínu til stuðnings. Þá byggir M á því að orsök slyssins sé að rekja til ógætni ökumanns A, enda bar honum að sýna aðgát þegar hann ók yfir umrædda gangbraut skv. 26. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

Afstaða V er sú að skerða eigi bætur um 1/3 hluta tjóns M, sbr. 4. mgr. 4. gr. laga nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar þar sem hann ók rafhlaupahjóli sínu gegn rauðu ljósi. Með því sýndi hann af sér stórkostlegt gáleysi.

Álit.

Samkvæmt framansögðu hverfist ágreiningur þessa máls um það hvort V sé heimilt að skerða bætur til M vegna líkamstjóns um 1/3 hluta á grundvelli 4. mgr. 4. gr. laga nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar. Í 1. og 4. mgr. 4. gr. laganna segir að eigandi (umráðamaður) ökutækis skuli bæta tjón sem hlýst af notkun þess þótt tjónið verði ekki rakið til bilunar eða galla í ökutækinu eða ógætni ökumanns, en þó má lækka eða fella niður bætur fyrir líkamstjón ef sá sem varð fyrir tjóni var meðvaldur að tjóninu með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi. Við mat á því hvort M hafi verið meðvaldur af tjóninu með stórkostlegu gáleysi verður við sakarmatið að líta til allra aðstæðna umrætt sinn. Samkvæmt fyrirbyggjandi lögregluskýrslu varð árekstur milli A og B á Snorrabraut við umferðarljós fyrir gangandi vegfarendur sem staðsett eru sunnan við gatnamót Grettisgötu. Óumdeilt er að rautt ljós logaði fyrir gangandi umferð og grænt ljós logaði fyrir umferð ökutækja um Snorrabraut. Hafði röð ökutækja myndast á hægri akrein Snorrabrautar og var lögreglubifreiðin á hægri akrein því kyrrstæð er M lagði af stað yfir gatnamótin. Bifreiðinni A var ekið eftir vinstri akrein og gætti M ekki að umferð á þeirri akrein þegar hann lagði af stað gegn rauðu gönguljósi. Bar M

Þannig að sýna sérstaka aðgát skv. 3. mgr. 42. gr. umferðarlaga og fara eftir fyrirmælum umferðarljósa skv. 3. mgr. 7. gr. sömu laga en telja má að hann hafi missskilið aðstæður á gatnamótunum í umrætt sinn. Í lögregluskýrslu er ekki getið að M hafi farið yfir gatnamótin á miklum hraða né að hann hafi á annan hátt brotið gegn öðrum ákvæðum umferðarlaga. Með háttsemi sinni sýndi hann af sér gáleysi en ekki verður talið að gáleysið hafi verið það mikið að telja verði að M hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi við akstur vélknúna hlaupahjólsins í umrætt sinn. Að öllu framangreindu og með vísan til allra aðstæðna umrætt sinn telst M því eiga rétt á óskertum bótum úr ábyrgðartryggingu A.

Niðurstaða.

M á rétt á óskertum bótum úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A hjá V.

Reykjavík, 3. september 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir